מחוון למורה

מחוון: חלומות שר המשקים ושר האופים: "הלוא לאלהים פתרנים"

1. שר המשקים: גפן עם שלושה שריגים, סוחט ענבים לכוס פרעה; שלושה ימים; "יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשֶׁךָ, וַהֲשִׁיבְךָ עַל־כַּנֶּךָ"; הושב למשרתו. שר האופים: שלושה סלים, העוף אוכל מהם; שלושה ימים; יתלה; נתלה.
2. ראה שפניהם "זֹעֲפִים" ושאל "מַדּוּעַ פְּנֵיכֶם רָעִים הַיּוֹם": רגיש לאחרים, גם כשהוא עצמו אסיר.
3. אבן עזרא: הפתרון שייך לאלוהים, כי הוא יודע את העתיד; לכן אין סיבה שלא לספר. ספורנו: חכמת הפתרון באדם באה מצלם אלוהים, ולכן גם יוסף העבד יכול לפתור.
4. בפסוק יג: הרמת ראש, השבה למשרה. בפסוק יט: "מֵעָלֶיךָ", הסרת הראש, הוצאה להורג. אותו ביטוי, הפוך בתוספת מילה אחת.
5. רש"י: "לא זכר" באותו יום, "וישכחהו" אחר כך; ומן המדרש: יוסף נענש בשנתיים כי תלה את בטחונו באדם. אבן עזרא: "לא זכר" = לא הזכיר בפה לפרעה; "וישכחהו" = שכח בלב.
6. תשובה טובה מציגה שתי עמדות: (א) אין סתירה, אדם בוטח באלוהים ועושה השתדלות; (ב) לפי רש"י (מן המדרש) יוסף נענש על שתלה בטחונו באדם. עמדה מנומקת. ניקוד מוצע: הצגת הפסוקים 4, הסבר רש"י 6, עמדה ונימוק 10.

פרשנות מסומנת כפרשנות (רש"י, רמב"ן, אבן עזרא, ספורנו ופרשנים נוספים מתוך ספריא). נוסח הפסוקים ממכון ממרא; שם ה׳ מובא בכתיב ה׳. ממלכתי: סיפורי יוסף ואחיו (בראשית לח-נ) נלמדים בחטיבה העליונה בלימודי התנ״ך (קריאה צמודה, ניתוח ספרותי ודיון ערכי); יש לבדוק מול תכנית הבגרות העדכנית ובחירת בית הספר. חמ"ד: לימוד חומש עם פרשנים (רש"י, רמב"ן, אבן עזרא, ספורנו ומדרש); הפרשנות מסומנת כפרשנות. יש לבדוק מול התכנון השנתי של בית הספר.